

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 31/16

Møtedato: 28.04.2016

Dato: 07.04.2016

Arkivsaknr: 2016/3887

Handlingsplan for EU-finansierte satsninger 2016-2022

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

1. Styresak 57/15, UiB og Horisont 2020. Erfaringer med EUs forskningsprogrammer og vurdering av nye tiltak.
2. Styresak 5/16, Universitetet i Bergens strategi 2016-2022, «Hav, Liv, Samfunn». Plan for oppfølging.

Saken gjelder:

Horisont 2020 ble iverksatt 1. januar 2014 og er verdens største integrerte forsknings- og innovasjonsprogram. Regjeringens ambisjon er at to prosent av de konkurranseutsatte midlene i Horisont 2020 skal tilfalle norske aktører. En slik ambisjon vil kreve en økning i deltakelsesnivået på i overkant av 60 prosent sammenlignet med 7. rammeprogram. I Kunnskapsdepartementets «Strategi for forsknings- og innovasjonssamarbeidet med EU» heter det at «Universiteter, høyskoler, forskningsinstitutter og helseforetak skal formulere mål, strategier og tiltak for sitt EU-samarbeid». I samsvar med universitetets strategi og plan for oppfølging av denne, legges det frem et utkast til Handlingsplan for EU-finansierte satsninger 2016-2022.

vedtak:

Universitetsstyret slutter seg til det fremlagte utkast til Handlingsplan for EU-finansierte satsninger 2016-2022.

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

14.04.2016/ Bjørn Einar Aas/Arne Sivert Svindland/Oddmund Søylen/Jan Petter Myklebust/Heidi A. Espedal

Vedlegg:

1. Saksframstilling
2. Utkast til handlingsplan

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
31/16

Møtedato:
28.04.2016

Arkivsaksnr:

Handlingsplan for EU-finansierte satsninger 2016-2022

Deltakelse i EUs rammeprogram kan utløse store internasjonale og tverrfaglige samarbeid. Horisont 2020 ble iverksatt 1. januar 2014 og er verdens største integrerte forsknings- og innovasjonsprogram. Det omfatter mer enn 500 underprogrammer/finansieringsordninger. Regjeringens ambisjon er at to prosent av de konkurranseutsatte midlene i Horisont 2020 skal tilfalle norske aktører. En slik ambisjon vil kreve en økning i deltakelsesnivået på i overkant av 60 prosent sammenlignet med 7. rammeprogram. Universitetets ambisjoner er forankret i strategien «Hav, Liv, Samfunn».

Mål og rammer for vedlagte handlingsplan gjelder for universitetets strategiperiode 2016-2022. Planen gjelder derfor utover nåværende EU-rammeprogramperiode (Horisont 2020). Den inkluderer også første periode for EUs neste rammeprogram 2021-2027, som allerede er under planlegging.

Handlingsplanen er utarbeidet ved Forskningsadministrativ avdeling i samarbeidet med universitetsledelsen. I prosessen har utkast til handlingsplanen vært sendt for innspill og kommentar til en referanse gruppe som har bestått av professor Matthias Kaiser (HF), professor Roland Jonsson (MOF) og forsker Håvard Haarstad (SV). Disse var alle medlemmer av den rektoroppnevnte mobiliseringsgruppen (Task Force) for Horisont 2020. I tillegg har det kommet kommentarer fra de sentraladministrative avdelinger som har et særlig ansvar for støtteapparatet (BOA-team). Et utkast er lagt frem for innspill fra dekanene i møte 14. mars, samt for Forskningsutvalget møte 15.mars. Saksfremlegget til Forskningsutvalget inneholdt et omfattende bakgrunnsnotat som gav status for Universitetets arbeid med Horisont 2020, en beskrivelse av hva en del sentrale Europeiske universiteter har gjort for å lykkes i Horisont 2020, samt noen anbefalinger om veien videre for UiBs arbeid med rammeprogrammet.

Universitetsdirektørens kommentarer

Universitetsstyret behandlet i sitt møte 11.02.16 en plan for oppfølging av strategien 2016-2022 «Hav, Liv Samfunn (sak 5/16). Universitetsstyret gjorde vedtak som «imøteser forslag til handlingsplaner og tiltak». Den fremlagte planen er i tråd med styrets forutsetninger og mål for oppfølgingen av UiBs strategi. Handlingsplanen følger en felles mal for universitetets handlingsplaner.

I arbeidet med EUs rammeprogram har Universitetet hittil i liten grad prøvd å påvirke utlysningene i retning av fagfelt eller spesialiteter som passer med vår egen faglige profil. For å lykkes må universitetet bidra aktivt for å påvirke utformingen av fremtidige rammeprogram. Universitetets Brusselkontor skal yte viktig støtte i dette arbeidet. Flere vitenskapelig ansatte må dessuten få erfaring med å delta i EUs fagpanel og søknadsbehandling.

Universitetet i Bergen hadde i mars 2016 den høyeste suksessraten i antall deltakelser samt finansiell suksessrate blant de norske universitetene (Norges forskningsråds statistikk). I gjennomsnitt sendte Universitetet 70 søknader pr. år til FP7 (487 søknader totalt). En økning i antall søknader med 50% i forhold til FP7 totalt impliserer et snitt på 105 søknader pr. år. Universitetet har pr. 14. april sendt 268 søknader til Horisont 2020. Tallene inkluderer steg 1 søknader som ikke er gått videre til steg 2. En økt inntjening med 20% i forhold til FP7 betyr €9,2 millioner pr. år i handlingsplan-perioden. Til sammenlikning har Universitetet pr. 14. april 2016 fått 37 Horisont 2020-prosjekt som totalt gir €22,3 millioner. En høyere grad av målretting av søknadene gjennom systematisk å utnytte de mulighetene delprogrammene gir og koble disse mot relevante miljøer ved Universitetet, vil være et viktig bidrag til å nå disse målsetningene. Tverrfaglig samarbeid, samt økt samarbeid med næringsliv og offentlig sektor, må også styrkes.

Forslaget til handlingsplanen har ambisiøse målsettinger for uttellingen i ERC. Måltallene har tatt utgangspunkt både i tildelingene i FP7 og forpliktelser som forskere med tildeling fra FRIPRO Toppforsk har til å søke ERC, samt tiltak ved enhetene. Målsetningen for ERC Advanced Grant er satt til 8 for hele perioden. Så langt har Universitetet mottatt 1 slik tildeling, mens vi i hele FP7 fikk 7. ERC Consolidator Grant er en nyere kategori og der er lite sammenligningsgrunnlag. En ambisjon om 5 tildelinger bør likevel være realistisk, og Universitetet har allerede 2. Størst spenning vil det kanskje knyttet seg til ERC Starting Grants. Uttellingen for Universitetet har tidligere vært svak, med kun tre tildelinger fra over 80 søknader. Hittil har vi 1 ERC Starting Grant i det nye rammeprogrammet, og målet om 7 er ambisiøst.

For å nå Universitetets mål om styrking av ekstern finansiering av forskning, er det viktig å ha et profesjonelt støtteapparat på tvers av de sentraladministrative avdelingene BOA-team). BOA-teamet arbeider kontinuerlig med å videreutvikle sine tjenester og sin arbeidsform i tett samarbeid med fakulteter og fagmiljøer. Samarbeid med Brusselkontoret skal etableres og en plan for bruk må utarbeides for å sikre målrettet og optimal bruk.

Synliggjøring av UiBs ledende fagmiljø, ikke minst dem som er i finalerunder i søknader om ekstern finansiering, bidrar til å informere om og aktualisere forskningsaktiviteten. Kommunikasjonstjenester i BOA-teamet etterspørres i økende grad, og det arbeides med å utvikle nye tjenester.

For å styrke universitetets arbeid med rekruttering av forskere på internasjonalt høyt nivå arbeides det med implementeringen av «Den europeiske erklæringen om forskere» og «Adferdsregler for rekruttering av forskere» (en såkalt «Charter and Code» sertifisering) for akademiske institusjoner. Sertifiseringen omfatter ansvar og forpliktelser for forskere, arbeidsgiver og finansieringskilder når det gjelder arbeidsvilkår, kunnskapsutvikling, karriereplanlegging og forskermobilitet.

EU-FINANSIERTE SATSNINGER

Universitetet i Bergens strategi for perioden 2016-2022, «Hav, Liv, Samfunn», har som mål at innen 2022 skal alle fakulteter ha fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard. Bidrags- og *oppdragsfinansieringen* må styrkes om universitetet skal nå disse målene.

Handlingsplanen skal legge til rette for økt deltagelse i Horisont 2020 (H2020) og posisjonere Universitetet i forhold til utvikling av det nye rammeprogrammet for perioden 2021-2027. Handlingsplanen er relevant for alle forskere og gjelder ved alle nivåer ved universitetet. Ledelsen på de ulike nivå har ansvar for implementering av handlingsplanens mål og tiltak.

Innsatsområder

UiB skal påvirke utformingen av EUs rammeprogram

UiB skal målrette og øke deltakelsen gjennom flere søknader, tildelte prosjekt og bedre inntjening

UiB skal tilby sine forskere et effektivt og kompetent støtteapparat for søknader, kontrakter og prosjektdrift

INNSATSOMRÅDER FOR UiBs SATSNING PÅ EU-FINANSIERT AKTIVITET FOR PERIODEN 2016–2022

A. INNSATSOMRÅDE: UiB SKAL PÅVIRKE UTFORMINGEN AV EUS RAMMEPROGRAM			
DELMÅL	HOVEDAKTIVITETER	ANSVARLIG	TIDSRUM
DELMÅL 1: Synliggjøre og fremme UiBs strategiske og langsiktige interesser i EUs rammeprogram	Myndighetskontakt og partnerkontakt Samarbeid med norske medlemmer av EUs fagpanel Delta aktivt i relevante nasjonale og internasjonale nettverk og organisasjoner	Universitetsledelse, fakultet, FA, Brusselkontoret	Årlig rapport. Evaluering i 2019
DELMÅL 2: Alle fakultet skal ha vitenskapelig ansatte som deltar som evaluatore i EUs fagpanel og søknadsbedømming	Informasjon og tilrettelegging for registrering med sikte på status som evaluator	Fakultet, FA	Årlig rapport

B. INNSATSOMRÅDE: UiB SKAL MÅLRETTE OG ØKE DELTAKELSEN GJENNOM FLERE SØKNADER, TILDELTE PROSJEKT OG BEDRE INNTJENING			
DELMÅL	HOVEDAKTIVITETER	ANSVARLIG	TIDSRUM
DELMÅL 1: Øke inntjening med 20% og antall søknader med 50% i forhold til FP7	Identifisere fagmiljø, delprogram og tematiske program UiB spesielt bør satse på	Fakultet i samarbeid med FA	Årlig rapport
	Målrette incentiv for prosjekt som får tildeling	Universitetsledelse	Årlig rapport
	Konkrete mål og tiltak synliggjøres i fakultetenes og UiBs årlige budsjettforslag	Universitetsledelse, fakultet	Årlig rapport
	Styrke tverrfaglig samarbeid og samarbeid med næringsliv og offentlig sektor	Fakultet, FA	Årlig rapport
	Øke søknadsaktivitet og gjenbruk av søknader. Søke synergier mellom utlysninger lokalt, nasjonalt og internasjonalt	Fakultet, BOA-team	Rapport hvert semester
DELMÅL 2: Økt tildeling av ERC Grants. Måltall: 8 Adv.G, 5 Co.G., 7 St.G**	Langsiktig rekruttering og oppbygging av gode kandidater og miljø.	Fakultet	Rapport hvert semester

C. INNSATSOMRÅDE: UiB SKAL TILBY SINE FORSKERE ET EFFEKTIVT OG KOMPETENT STØTTEAPPARAT FOR SØKNADER, KONTRAKTER OG PROSJEKTDRIFT			
DELMÅL	HOVEDAKTIVITETER	ANSVARLIG	TIDSRUM

DELMÅL 1: Målrette tjenester, opplæring og analyse	Videreutvikle BOA-teamet for integrert sentraladministrativ støtte og opplæring knyttet til BOA* og tilhørende analysegruppe	Sentral administrative avd., BOA-teamleder	Årlig rapport. Evaluering 2019
	Arbeide for at 6 søknadsrådgivere får status som evaluatore i EUs rammeprogram	FA	
DELMÅL 2: Brusselkontoret skal brukes av alle fakultet	Utvikle og implementere en plan for synliggjøring og bruk av Brusselkontoret.	FA, KA, og fakultet	Høst 2016 / årlig rapport
DELMÅL 3: Synliggjøre UiBs ledende fagmiljø	I mediekontakt og kurs prioriteres strategiske satsinger og BOA-aktivitet	KA, BOA-team, fakultet	Årlig rapport
DELMÅL 4: Personalpolitikk og karriereutvikling som samsvarer med europeiske krav og forventninger	Informere om og øke anvendelsen av «Den europeiske erklæringen om forskere» og «Adferdsregler for rekruttering av forskere»	HR	Rapport ved utgang 2016
	Oppdatere regelverk og praksis for karriereutvikling, rekruttering og tilsetningsforhold	HR	Årlig rapport

*BOA: Bidrag og Oppdragsfinansiert Aktivitet

**Adv.G: Advanced Grant. Co.G: Consolidator Grant. St.G: Starting Grant

FA: Forskningsadministrativ avdeling. ØKA: Økonomiavdelingen. HR: HR-avdelingen. KA: Kommunikasjonsavdelingen